

Δημήτρης Πιατάς: «Διεκδικώ συνέχεια την προσωπική μου αλήθεια» // Συνέντευξη στον Γιώργο Δουατζή

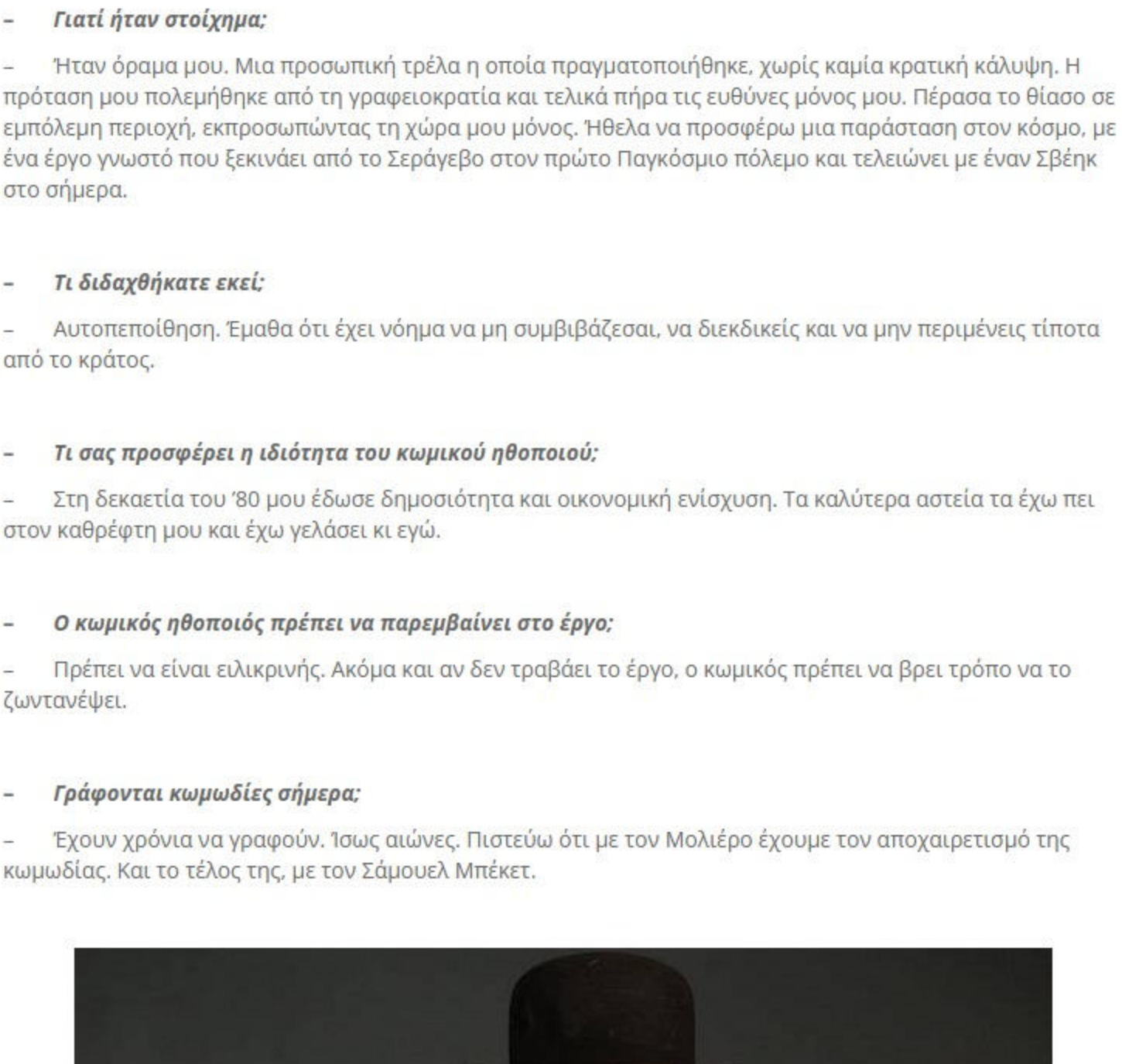
(Νοέμβριος 2008)

Η σειρά παλαιότερων συνεντεύξεων του Γιώργου Δουατζή με ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, τις οποίες δημιούργησε ο Fractal, έχουν στόχο την καταγραφή της ζωής και των απόψεων προσωπικοτήτων που ξεβράει με το έργο τους το σύγχρονο πολιτιστικό γίγνεσθαι. Η επαναδημοσίευσή τους σε ηλεκτρονική μορφή κάνει ευκολότερη την πρόσβαση σε ένα ενδιαφέρον υλικό με διαχρονική αξία.

«Η γθεσινή πρωτοπορία είναι σημερινή μόδα. Είναι κανόνας αντώς στην τέχνη. Αλλά, η μόδα τέλειωσε. Και εδώ βρισκείται η πολιτιστική και θεατρική παρακμή μας. Η καθημερινότητα έγινε το σημαίνον. Και το πραγματικά σημαντικό είναι σε δεύτερο πλάνο».

Ματιά παγιωδής σκανταλιάρικο παιδιού, που μόλις ξεμπερδέψω με την αταξία της ημέρας, Κράμα παιδισμού και υφιμότητας, κωμικού και τραγικού. Κατασπαρμένος πια ηθοποιός, που ξέρει να διαχειρίζεται άριστα το ταλέντο του και «δεν γυρίζει τα όρια του, δεν του αρέσει να πηλίκτει και διεκδικεί συνέχεια την προσωπική του αλήθεια». Με την πεποίθηση ότι «ο χιούμορ υπάρχει και στα τραγικά γεγονότα. Ακόμα και σε αυτό που εισπράτουμε ως μαύρο, μπορεί να υπάρχει λίγο κόκκινο, λίγο ροζ...».

- **Πρόταση απέναντι στην καθημία της εποχής**

- Να είμαστε ανοιχτοί σε νέα ρεύματα, χωρίς να αποκοβόμαστε από τις παλιές αξίες.

- **Η σημαντικότερη στιγμή της θεατρικής ζωής σας**

- Το στοίχημα που κέρδινα με την παράσταση του έργου «Ο Καλός στρατιώτης Σβέγκ» του Χάσεκ στο Σερβάβο, ακριβώς μόλις τελείωσε ο πόλεμος το 1996. Με μουσική του Μίκη Θεοδωράκη.

- **Γιατί ήταν στοίχημα;**

- Ήταν όραμα μου. Μια προσωπική τρέλα η οποία πραγματοποιήθηκε, χωρίς καμία κρατική κάλυψη. Η πρόταση μου πολεμήθηκε από τη γραφειοκρατία και τελικά πήρα τις ευθύνες μόνος μου. Πέρασα το θάσσο σε εμπόλεμη περιοχή, εκπροσωπώντας τη χώρα μου μόνος. Ήθελα να προσφέρω μια παράσταση στον κόσμο, με ένα έργο γνωστό που ξεκινάει από το Σερβάγεβο στον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο και τελειώνει με έναν Σβέγκ, στο σήμερα.

- **Τι διδάχθηκετε εκεί**

- Αυτοπεποίθηση. Έμαθα ότι έχει νόημα να μη συμβιβάζσαι, να διεκδικείς και να μην περιμένεις τίποτα από το κράτος.

- **Τι σας προσφέρει η ιδιότητα του κωμικού ηθοποιού;**

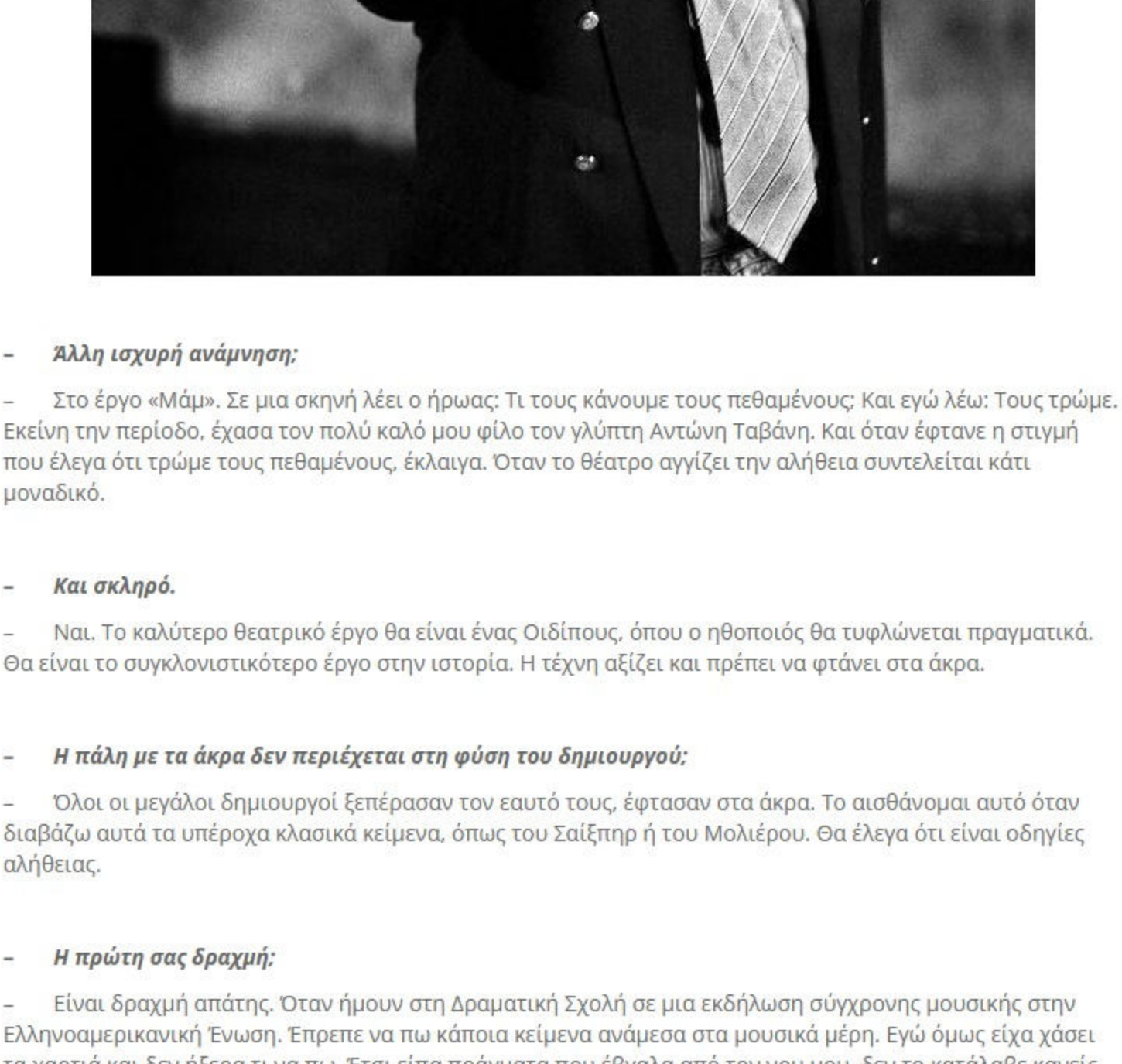
- Στη δεκαετία του '80 μου έδωσε δημοσιότητα και οικονομική ενίσχυση. Τα καλύτερα αστέια τα έχω πει στον καθρέφτη μου και έχω γελάσει κι εγώ.

- **Ο κωμικός ηθοποιός πρέπει να παρεμβαίνει στο έργο;**

- Πρέπει να είναι ειλικρινής. Ακόμα και αν δεν τραβεί το έργο, ο κωμικός πρέπει να βρει τρόπο να το ζωντανέψει.

- **Γράφοντα κωμωδίες σήμερα;**

- Έχουν χρόνια να γραφούν. Ίσως αιώνες. Πιστεύω ότι με τον Μολιέρο έχουμε τον αποχαιρετισμό της κωμωδίας. Και το τέλος της, με τον Σάμουελ Μπέκετ.

- **Είστε διεκδικητικός**

- Δεν ξέρω. Πάντως δεν συμβιβάζομαι. Οι καριέρες στήνονται με πολλά όχι. Ήμωνα τυχερός ηθοποιός. Βρέθηκα σε υπέροχες ομάδες και με υπέροχους ανθρώπους, όπως το Ελεύθερο θέατρο, τον Σπύρο Ευαγγελάτο και άλλους, με υψηλό επίπεδο λόγω και αισθητικής.

- **Εκπλήξεις στην πορεία σας**

- Δεν πίστευα ότι θα περάνα το κατώφλι του Μεγάρου Μουσικής, παρά μόνο ως θεατής. Μου έγινε πρόταση να εμφανιστώ σε παράσταση του μπαλέτου της Ζυρίχης στο «Ονεφο καλοκαιρινής νύχτας». Θεώρησα ότι η παρουσία μου θα ήταν υποκριτική, όχι χορευτική. Και βρέθηκα να χορεύω με την πρωταγωνίστρια του μπαλέτου της Ζυρίχης! Έπαθα σοκ, όπως και ο κόσμος που με είδε. Δεν φαντάστηκα ποτέ ότι θα χόρευα. Και δεν χόρεψα στα όρια μιας παραδίας, αλλά μιας ερμηνείας. Τελικά, δεν ξέρω τα όρια μου στη σκηνή...

- **Συμπεράσμα;**

- Είναι μια πολύ καλή μου στιγμή, να παρατήσω την υποκριτική και να ασχοληθώ πλέον με το χορό. Χορευτής, τέσσερα χρόνια πριν τη σύνταξη. Θα είναι απάντηση στην πολιτική του Αλογοσκούφη να μην βγαίνω χωρίς στη σύνταξη (γέλια). Μου αρέσει αυτό το κλείσιμο ματιού, αυτό το χιούμορ της ζωής. Και κανείς δεν μπορεί να μου το αρνηθεί...

- **Το ισχυρότερο συναίσθημα στη πορεία σας**

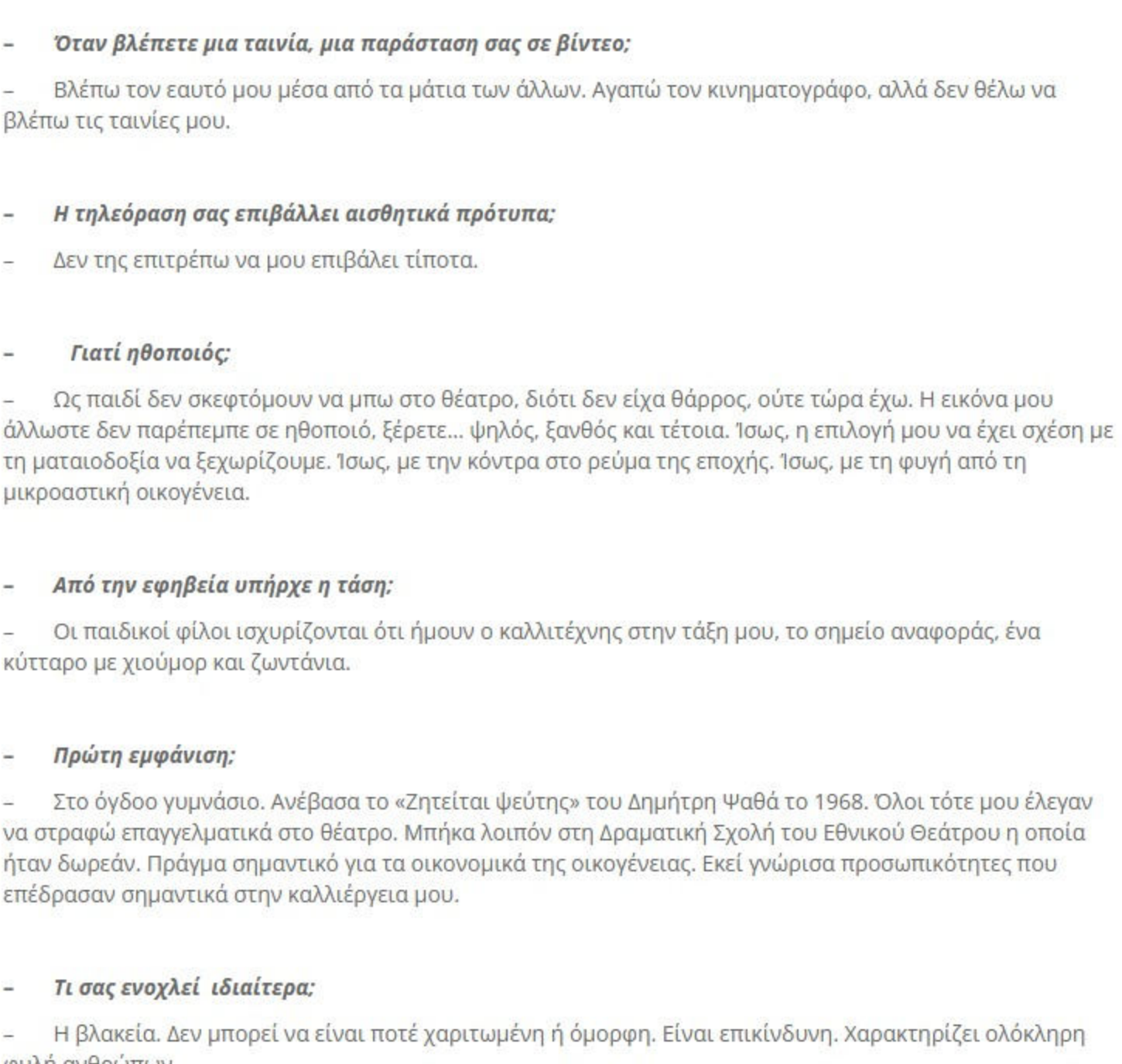
- Η γεμάτος μου παράσταση ήταν απίστευτα μεγάλη χαρά. Δεν είναι το να είναι η γεμάτη η πλατεία, αλλά να είμαι γεμάτος κόσμο μέσα μου. Να συνκλονίζομαι με το ρόλο.

- **Παράδειγμα;**

- Στη «Νόνα» του Ρόμπερτο Κόσα. Έλεγα μόνο τριάντα λέξεις. Έπαυα για γιαγιά πληθωρική, που έτρωγε συνέχεια. Πάχαινε συνεχώς. Προς το τέλος του έργου, δεν έχει τι να φάει και τρώει τον εαυτό της. Είναι μια σκληρή αυτοκαταβλισμού. Η γιαγιά έβλεπε το χέρι της και ήθελε να το φάει. Πλησίαζα το χέρι μου σιγά – σιγά στο στόμα μου και τα φώτα έσβησαν την στιγμή που δάγκωνα το χέρι μου. Ήταν μια πολύ δυνατή στιγμή. Ο φόβος μου ήταν, αν δεν έσβηνε ο τεχνικός το φως ακριβώς την στιγμή που έπρεπε, τι θα έκανα: Θα έτρωγα το χέρι μου;

- **Όμως ήταν παράσταση...**

- Εμείς διαπραγματεύομαστε το ψεύδος. Το θέατρο διεκδικεί την αλήθεια του. Κι έπειτα, με ενδιαφέρει η ερμηνεία. Όχι η μίμηση.

- **Άλλη ισχυρή ανάμνηση;**

- Στο έργο «Μάμ». Σε μια σκηνή λέει ο ήρωας Τι τους κάνουνε τους πεθαμένους; Και εγώ λέω: Τους τρώμε. Εκείνη την περίοδο, έχασα τον πολύ καλό μου φίλο τον γλύπτη Αντώνη Ταβάνη. Και όταν έφτανε η στιγμή που έλεγα ότι τρώμε τους πεθαμένους, έκλαιγα. Όταν το θέατρο αγγίζει την αλήθεια συντελείται κάτι μοναδικό.

- **Και σκληρό.**

- Ναι. Το καλύτερο θεατρικό έργο θα είναι ένας Οιδίπους, όπου ο ηθοποιός θα τυφλώνεται πραγματικά. Θα είναι το συγκλονιστικότερο έργο στην ιστορία. Η τέχνη αξίζει και πρέπει να φτάνει στα άκρα.

- **Η πάλη με τα άκρα δεν περιέχεται στη φύση του δημιουργού;**

- Όλοι οι μεγάλοι δημιουργοί ξεπέρασαν τον εαυτό τους, έφτασαν στα άκρα. Το αισθάνομαι αυτό όταν διαβάζω αυτά τα υπέροχα κλασικά κείμενα, όπως του Σαίξπηρ ή του Μολιέρο. Θα έλεγα ότι είναι οδηγίες αλήθειας.

- **Η πρώτη σας δράμη;**

- Είναι δραματική απήτηση. Όταν ήμουν στο Δραματική Σχολή σε μια εκδοτική σύγχρονη μουσικής στην Ελληνοαμερικανική Ένωση. Έπρεπε να πω κάποια κείμενα ανάμεσα στα μουσικά μέρη. Εγώ όμως είχα χόσει τα χαρτιά και δεν ήξερα τι να πω. Έτσι είπα πράγματα που έβγαλα από τον νου μου, δεν το κατάλαβε κανείς και πληρώθηκα μάλιστα για την απήτη...

- **Με το όργη;**

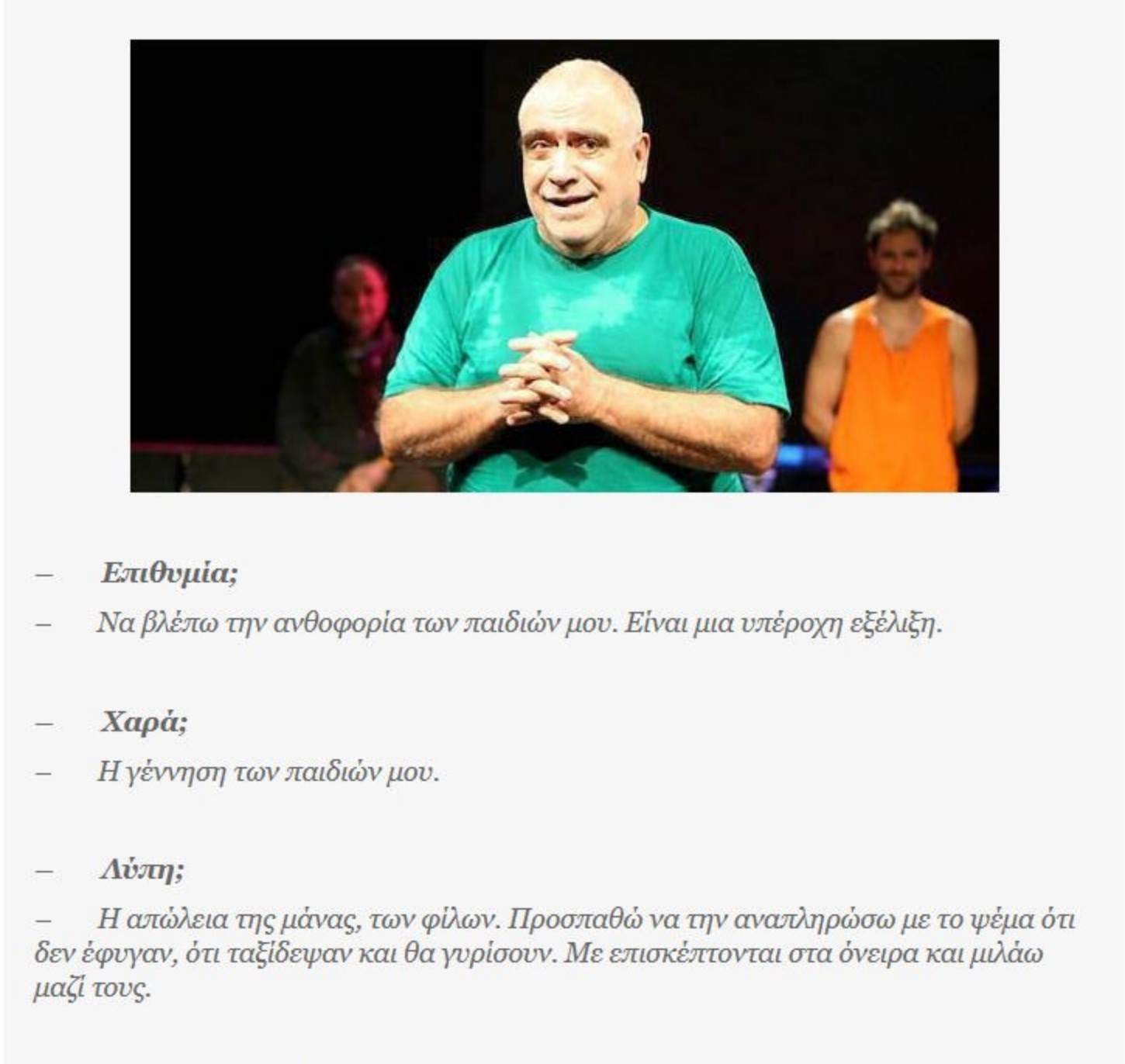
- Βλέπω τον εαυτό μου μέσα από τα μάτια των άλλων. Αγαπώ τον κινηματογράφο, αλλά δεν θέλω να βλέπω τις ταινίες μου.

- **Υποδύονται: Δεν άρχουν;**

- Υποδύονται: Δεν άρχουν: Από τότε που υπάρχει οργανωμένη κοινωνία και εξουσία, υπάρχουν και το θέατρο. Ό,τι κάνουμε, είναι κομμάτι υποκριτικής. Ρόλοι.

- **Έτσι ποτέ δεν ξέρουμε τι είναι πραγματικό...**

- Ό,τι εισπράτουμε ως πραγματικότητα είναι περισσότερο η αίσθηση της πραγματικότητας.

- **Και τα αισθήματα των άλλων;**

- Αν υποδύονται καλά, θα με πείσουν. Η καλή υποκριτική φέρει το σπέρμα της αλήθειας.

- **Ποιι σας σημάδεψαν καθοριστικά;**

- Η μητέρα. Την έχασα πολύ νωρίς, καθόλου στην οσάση μου ποιι ζωής. Ήξερα όμως και η ματιά μου είχε μόνο γέλιο. Αιτήρη η ανάμνηση του γελώου, από το φάσι που κάπνε, μέχρι την τιμωρία μου από την δασκάλα...

- **Ονετρο;**

- Να πάρω τη σύνταξη ώστε να έχω το δικαίωμα να κάθομαι, να ονειρεύομαι και να πληρώνομαι. Έχω την τύχη να έχω ένα σπίτι – καταφύγιο στο Πήλιο και θα μου άρεσε πολύ να ζω εκεί. Είναι η ιδάκη μου, η φωλιά μου.

- **Η αναγνωρισιμότητα σας**

- Μου αρέσει. Το εισπράττω ως ένα είδος εκτίμησης, συμπάθειας, επιβεβαίωσης.

- **Υπάρχετε έτσι;**

- Ναι. Αλλά υπάρχουν περισσότερο μέσα από τα παιδιά μου, γιατί είναι η συνέχεια μου.

- **Αγαπάτε τους ανθρώπους;**

- Δεν ξέρω αν τους αγαπώ. Ξέρω ότι δεν τους μισώ και δε νιώθω ανταγωνισμό ή ζήλια.

- **Όταν βλέπετε μια ταινία, μια παράσταση σας σε ριζένο;**

- Βλέπω τον εαυτό μου μέσα από τα μάτια των άλλων. Αγαπώ τον κινηματογράφο, αλλά δεν θέλω να βλέπω τις ταινίες μου.

- **Η τηλεόραση σας επιβάλλει αισθητικά πρότυπα;**

- Δεν της επιτρέπω να μου επιβάλλει τίποτα.

- **Γιατί ηθοποιός;**

- Ως παιδι δεν σκεφτόμουν να μπω στο θέατρο, διότι δεν είχα θάρρος, ούτε τώρα έχω. Η εικόνα μου άλλωστε δεν παρέμεπε σε ηθοποιό, ξέρεστε... ψηλός, ξανθός και τέτοια. Ίσως, η επιλογή μου να έχει σχέση με τη ματαιοδοξία να ξεχωρίζουμε. Ίσως, με την κόντρα στον ρεύμα της εποχής. Ίσως, με τη φυγή από τη μικροαστική οικογένεια.

- **Από την εφηβεία υπήρχε η τάση;**

- Οι παιδικοί φίλοι ισχυρίζονται ότι ήμουν ο καλλιτέχνης στην τάξη μου, το σημείο αναφοράς, ένα κύτταρο με χιούμορ και ζωντάνια.

- **Πρώτη εμφάνιση;**

- Στο όγδοο γυμνάσιο. Ανέβασα το «Ζητείται ψεύτης» του Δημητρή Παθά το 1968. Όλοι τότε που έλεγαν να στραφώ επαγγελματικά στο θέατρο. Μπήκα λοιπόν στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου η οποία ήταν δωρεάν. Πράγμα σημαντικό για τα οικονομικά της οικογένειας. Εκεί γνώρισα προσωπικότητες που επεδόρασαν σημαντικά στην καλλιέργεια μου.

- **Τι σας ενοχλεί ιδιαίτερα;**

- Η Βλακεία. Δεν μπορεί να είναι ποτέ χαριτωμένη ή όμορφη. Είναι επικίνδυνη. Χαρακτηρίζει ολόκληρη φιλή ανθρώπιων.

- **Πάντοτε μιλάμε για τους άλλους και βάζουμε τον εαυτό μας απέξω...**

- Δεν θέλουμε να είμαστε συνεργοί. Το ωραιότερο στο θέατρο είναι ο θεατής. Όχι ο ηθοποιός. Είναι υπέροχο να είμαι θεατής στην πρώτη σειρά και να γελώ βλέποντας τον εαυτό μου να παίζει.

ΛΕΞΕΙΣ...

- **Επιτυχία;**

- Μια ιστορία προσωπική. Την καταλαβαίνεις μόνο μέσα των τρίτων.

- **Η γνώμη των άλλων;**

- Με πληγώνει η κακή κριτική, χαίρομαι την καλή.

- **Σας προσβάλλει;**

- Η αγένεια

- **Αξία;**

- Στην τέχνη, η αλήθεια.

- **Φόβος;**

- Μόνο ο θάνατος. Πάντα είχα το φόβο του. Γι' αυτό είμαι κωμικός ηθοποιός. Για να τον ξερκίζω συνέχεια.

- **Αιώνια ζωή;**

- Θα ήταν πολύ πληκτική. Αλλά θα ήθελα να είμαι αρκετές φορές ασυνεπής στο ραντεβού με το θάνατο. Δεν ξέρω πόσες... (γέλια). Τώρα, εδώ που τα λέμε, θα ήθαινα στο ραντεβού ένα πεντάλεπτο νωρίτερα... (γέλια)

- **Επιθυμία;**

- Να βλέπω την ανθοφορία των παιδιών μου. Είναι μια υπέροχη εξέλιξη.

- **Χαρά;**

- Η γέννηση των παιδιών μου.

- **Λύπη;**

- Η απώλεια της μιάνας, των φίλων. Προσπαθώ να την αναληρώσω με το ψέμα ότι δεν έφυγαν, ότι ταξίδεψαν και θα γυρίσουν. Με εισοκτώνται στα όνειρα και μιλάω μαζί τους.

- **Ο κινηματογράφος;**

- Ένα κομμάτι της αιωνιότητας.

- **Το θέατρο;**

- Ένα κομμάτι των συναισθημάτων μου.

- **Η τηλεόραση;**

- Ένα κομμάτι του τίποτα.

- **Το τέλος των παραστάσεων;**

- Ένας μικρός θάνατος.

- **Υπάρχουν μικροί και μεγάλοι θάνατοι;**

- Στο θέατρο μόνο μικροί. Μεγάλος είναι ο ένας, ο τελευταίος.

- **Δημοσιότητα;**

- Ένας μικρός τρόμος, διότι έχει να κάνει με τους άλλους. Μέσω των άλλων μπορώ να δω κι εγώ τον εαυτό μου.

- **Τέχνη;**

- Κομμάτια της ζωής μου.

- **Ενθουσιασμός;**

- Με την εντιχία.

- **Ευτυχής ή δυστυχής;**

- Εξαρτάται αν είναι δραματικό ή κωμικό το φινάλε του έργου. Στον κινηματογράφο την ωραία κοπέλα στο τέλος την παίρνει ο όμορφος, ψηλός, ξανθός. Στη ζωή, ο κωμικός (γέλια).

Βιογραφικό: https://el.wikipedia.org/wiki/Δημήτρης_Πιατάς

* Ο **Γιώργος Δουατζής** (www.douatzis.gr) γεννήθηκε στην Αθήνα, σπούδασε κοινωνιολογία-οικονομία, βιοπορίστηκε ως δημοσιογράφος, ασχολείται κυρίως με την Ποίηση. Έχει εκδώσει είκοσι τέσσερα βιβλία και μετέχει σε τέσσερα συλλογικά. Έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, ρωσικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά, τσεχικά.